

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „АСЕН ЗЛАТАРОВ” С. СЛАВЕЙКОВО, ОБЩ. ПРОВАДИЯ

УТВЪРДИЛ:.....

ВАЛЯ ИВАНОВА – ДИРЕКТОР

НА ОУ «АСЕН ЗЛАТАРОВ»

СЪГЛАСНО ЗАПОВЕД № РД 07-236/ 12.09.2016г.

СТРАТЕГИЯ

**ЗА РАЗВИТИЕ НА
ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ
„АСЕН ЗЛАТАРОВ“
СЕЛО СЛАВЕЙКОВО
ОБЩИНА ПРОВАДИЯ
ОБЛАСТ ВАРНА**

2016 – 2020 г.

Настоящата Стратегия е приета с решение на Педагогическия съвет с протокол № 12/02.09.2016год. /съгласно чл. 263, ал. 1, т. 1 на Закона за предучилищното и училищното образование/.

1.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА НАСТОЯЩАТА СТРАТЕГИЯ СА:

1. Стратегията на Европейския съюз за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, „Европа 2020”.
2. Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014 – 2020 година.
3. Закон за предучилищното и училищно образование (ЗПУО).
4. Държавни образователни стандарти по чл.22 от ЗПУО.
5. Европейската референтна рамка за ключовите компетентности за учене през целия живот.
6. Национална референтна рамка.
7. Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства.
8. Национална програма за интеграция на деца със специални образователни потребности (Стандарт за приобщаващо образование).
9. Съвместен меморандум по социално включване на Република България
10. Национална програма и план за по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст.
11. Национална стратегия за въвеждане на ИКТ в училищата
12. Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в РБългария за периода 2015-2020 г.
13. Национална програма за развитие на физическото възпитание и спорта.
14. Регионални приоритети на средното образование.
15. Общински политики в средното образование.
16. Спецификата на ОУ „Асен Златаров”, съгласно стандарта за институциите.

Настоящата Стратегия за развитие на Основно училище „Асен Златаров” е разработена на основание чл. 70, чл. 263. (1) /ПС/ и чл. Чл. 269. (1) /Общ.съвет/ от ЗПУО и чл. 7 от ЗФУКПС.

Стратегията за развитие на Основно училище „Асен Златаров” обхваща периода от 2016 до 2020 година, като се актуализира на две години или при необходимост.

ИСТОРИЯ, СТАТУТ

Основно училище ”Асен Златаров” е едно от най- старите училища в провадийска община. В него се обучават около 40 ученика от I клас до VIII клас, от 7 педагогически специалисти. Училището осигурява целодневна организация на обучение за учениците от I до VIII клас. За развитието на интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му в училището се организират интересни и привлекателни за учениците извънкласни и извънучилищни форми за занимания.

АНАЛИЗ

Социално-икономически анализ:

1. Основни предизвикателства пред българската образователна система и ефективни начини за справяне с тези предизвикателства на ОУ „Асен Златаров“:

2015-та е годината, белязана с един важен знак за образователната реформа в България - реално разписан на книга, приет и обнародван Нов Закон за предучилищното и училищно образование. Новите предизвикателства пред традиционните образователни модели и традиционните форми на общуване са продиктувани от динамично променящите се обществени отношения и стремглавото навлизане на информационните и комуникационни технологии в човешкия живот. Единствен начин за справяне с предизвикателствата пред Основно училище „Асен Златаров“ е възпитаването на инициативни личности, уважаващи другите, способни да работят съвместно, владеещи ключови компетентности, с нагласи за учене през целия живот, осъзнати за силните си страни и способни да ги развиват и прилагат за себе си и в полза на обществото. За тази цел училището прави своя избор да се развива като съвременна конкурентноспособна образователна институция, на която целите и резултатите от ученето са подчинени на новите образователни стандарти, обвързани с условията и процесите за тяхното постигане. Ключовите компетентности, които учениците трябва да овладеят като комплекс от взаимосвързани знания, учения и нагласи или отношения, необходими за личностното им развитие и изграждането на активната им гражданска позиция, намират своето място в изучаването на общообразователната подготовка. Образователната институция е изправена и пред друго предизвикателство - осигуряването на възможности за приобщаващото образование, като неизменна част от правото на образование, като процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете и на всеки ученик, и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици. В контекста на приобщаващото образование училището дава ясен знак за хуманизъм и толерантност.

Ярък пример за демократичния дух на образователната институция е приобщаването на родителите, като активни участници в образователния процес и разгръщането на възможностите им за граждански контрол чрез участие в обществени съвети. Ученическият съвет е форма за ученическо самоуправление, чрез която учениците участват в обсъждането при решаването на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност и дават мнения и предложения за училищните дейности. Най-често тези инициативи засягат тяхното гражданско самосъзнание, екологичната култура и преодоляването на агресията и насилието сред младите хора.

Автономията на училището да разработва училищни учебни планове, учебни програми за разширена и допълнителна подготовка, както и да разпределя учебната програма в рамките на съответния етап в зависимост от потребностите на учениците е истинско предизвикателство, носещо след себе си и свобода, и отговорност, защото резултатите от избора стават известни след години.

Важен фактор за гаранция на качествено образование е непрекъснатото повишаване квалификацията на педагогическите специалисти и превръщането ѝ не само в право, но и в задължение. В ОУ „Асен Златаров“ квалификацията и кариерното развитие на педагогическите специалисти се реализира чрез обученията по специализирани национални програми и повишаване на компетентностите на конкретния педагогически специалист. В съответствие с професионалния профил на изпълняваната длъжност, се търси път за професионалното му развитие, адекватно на националната, регионалната, общинската и училищната политика. То е насочено и към напредъка на

децата и учениците. Очакванията са тези политики и мерки за кариерно развитие на педагогическите специалисти да благоприятстват атестацията им като оценка на съответствието на дейността им с постигнатите резултати. Гаранция за добро управление е и умението за управление на делегиран бюджет и осигуряване алтернативни източници на финансиране, което училищното ръководство поставя като една от приоритетните си оперативни задачи.

Демографска характеристика:

Основно училище „Асен Златаров” се намира село Славейково, община Провадия, област Варна. Селото отстои на 27 км от гр. Провадия. Населението е около 400 жители, предимно етнически турци и българи.

В последните десетилетия в община Провадия се задълбочава демографската криза, която изключително много засяга и с. Славейково. Ежегодно децата в населеното място намаляват.

По отношение членството в Европейския съюз:

- ✓ нарастват изискванията към институциите и училището предприема необходимите политики и мерки за повишаване качеството в образователната институция. Повишава се необходимостта от гражданско участие и предстои училището да разработва програми в разширената подготовка по гражданско, здравно и екологично образование /ДОС 8/, в които да се изучават интегрирано учебни предмети от областта на глобалното /програми по „Евроинтеграция“ и „Евробизнес и протокол“/ гражданското, здравното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, както и такива, които формират национално самочувствие, патриотичен дух и родолюбие.
- ✓ Повишават се възможностите за участие в европейски проекти и програми /алтернативни източници на финансиране;
- ✓ Разкриват се възможности за финансиране по Структурните фондове (оперативна програма “Човешки ресурси”, оперативна програма „Регионално развитие”) – /необходимост от перманентно обучение на екипи за работа по проекти и програми;

По отношение на системата на училищното образование:

- ✓ Независимо, че в училището няма отпаднали ученици, са налице всички характеристики, залегнали в Стратегията за превенция и намаляване дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система /2013-2020/, чл. 263, ал. 1, т. 8 от ЗПУО вменява задължения на Педагогическия съвет да изработи и приеме Програма за ранното напускане на учениците от училище и да се поставят приоритети, свързани с превенция от отпадане на учениците в задължителна училищна възраст/;
- ✓ Ниска мотивация за учене. Управлението на системата се насочва към потребностите на ученика и неговата мотивация за учене и приемане на мерки за повишаване качеството на образованието - чл. 263, ал. 1, т. 7 от ЗПУО .
- ✓ Приоритет на реформата е ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика /чл. 3, ал.2, т.3 от ЗПУО/;
- ✓ Преодоляване на пречките пред ученето. Програма за равен достъп до качествено образование и приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.;

- ✓ В програмата са залегнали и принципите за хуманизъм и толерантност, равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- ✓ Приоритет в училищната политика е усвояването на българския книжовен език. За постигане на целите, свързани с изискванията към устната и към писмената реч при усвояването на българския език, училището провежда чести допълнителни консултации с учениците от начален курс.
- ✓ Иновативността и ефективността в педагогическите практики и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите. Кабинета по ИТ и клубовете по итереси, правят възможен интерактивния образователен процес в училището.
- ✓ Прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование са ръководните начала за ефективното управление на образователната институция.
- ✓ Автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация;
- ✓ Интегритет на науките – изучаване на учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда.

SWOT – АНАЛИЗ

***Слабите страни се залагат като дейности за постигане на оперативните цели.**

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ, тенденции и прогнози
ОБЛАСТ „УПРАВЛЕНИЕ /МЕНИДЖМЪНТ/ НА ИНСТИТУЦИЯТА“	
Автономия по отношение на управление на делегиран бюджет	Частична автономия по отношение на училищни учебни планове и програми, наименование на училището.
Добре разработена система за финансово управление и контрол в публичния сектор.	Необходимост от адекватни училищни политики за развитието си в съответствие със ЗПУО./174,ал.2,ЗПУО/
Научна и практическа подготвеност на директора във връзка с изграждане на училищните системи за управление на качеството.	Все още не са изработени: <ul style="list-style-type: none"> - Училища програма за повишаване качеството на образованието; - Вътрешно училищни критерии за установяване качеството на образованието; - Механизъм за мониторинг и контрол на образованието; - Проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на по-високо качество на образованието.
	Липса на система от индикатори за контрол и

<p>КРИТЕРИЙ 2: ИНВЕСТИЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО ИЛИ ФИНАНСОВИ РЕСУРСИ</p>	<p>инспектиране на образователната институция.</p>
<p>Наличие на</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Счетоводна политика на образователната институция 2. Процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение 3. Процедура по осигуряването на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции 4. Система за двоен подпис 5.Инструкция за вътрешния контрол във връзка с поемането на задължения и извършване на разход. 6. Инструкция за предварителния контрол във връзка със завеждането и изписването на краткотрайни и дълготрайни активи 7. Работна инструкция за контрол върху общинската собственост. 8..Разработване на бюджета съобразно действащата нормативна база 9. Осигуряване на прозрачност и публично отчитане на средствата от бюджета и извън бюджетните приходи.. 10. Наличие на процедури по постъпване и разходване на извънбюджетни средства: - от дарения, спонсорства, проекти и др. 11. ОСИГУРЯВАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ – чрез работа по проекти и програми. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Адаптиране на Системите за финансово управление и контрол в образователната институция спрямо Стандарта за финансиране към ЗПУО. 2. Слаба активност на учителите при търсенето на възможности за финансиране чрез кандидатстване по проекти и програми. 4. Недостатъчни компетентности по владееето на чужди езици за изготвяне на проектната документация /апликационни формуляри, отчетни форми, кореспонденция/. <p><u>Тенденции:</u></p> <p>Квалификация на кадрите за разработване и управление на проекти; Квалификация при овладяване на компетентности по чужд език /английски, френски/</p> <p><u>Прогноза:</u> 2018 година.</p>
<p>КРИТЕРИЙ 3 И 5 КВАЛИФИКАЦИЯ НА ПЕРСОНАЛА И ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ</p>	

<p>Ръководен персонал Наличие на квалифициран ръководен персонал – директор и главен учител по учебната дейност. Функциите и отговорностите са разпределени според длъжностните характеристики.</p>	<p>Необходимост от повече приемственост и възможност за взаимозаменяемост.</p> <p>Тенденции: осигуряване възможност за допълнителна квалификация и на новопостъпилите младши учители.</p> <p>Прогноза: изпълнение на програмата за квалификация в образователната институция.</p>
<p>Педагогически специалисти, Учители:</p> <p>- наличие на правоспособни учители по всички учебни предмети;</p> <p>- с втора квалификационна степен – двама.</p>	<p>Недостатъчна чуждо езикова грамотност.</p> <p>Тенденции – включване на педагогическите специалисти в по-голям брой обучения за овладяване на компетентности за чужди езици.</p> <p>Прогноза – разработване на училищна програма за квалификация, адекватна на нуждите на педагогическите специалисти в съответствие с професионалния им профил.</p>
<p>Непедагогически персонал.</p> <p>-Наличие на квалифициран и компетентен непедагогически персонал, отдаден на задълженията си в полза на развитие на учебното заведение.</p> <p>-Добра комуникация с ученици, родители и общественост.</p> <p>-Функциите и отговорностите са разпределени според длъжностните характеристики</p>	<p>Необходимост от повече приемственост, възможност за взаимозаменяемост.</p>
<p>Квалификация.</p> <p>- Реализиране на плана за вътрешна квалификация на 1000% .</p>	<p>Реализиране на квалификационна дейност от външни институции спрямо потребностите на педагогическите специалисти на 50%.</p> <p>Тенденции – осигуряване на програми за квалификация и финансови средства за обезпечаване обучението на персонала през 2016-2020 година във връзка с получаване на необходимия брой кредити.</p> <p>Прогноза – 2016-2020 година.</p>
<p>КРИТЕРИЙ 4. НОРМАТИВНО ОСИГУРЯВАНЕ</p>	
<p>Изработени:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инструкция за вътрешна комуникация; 2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда, Информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите. 	<p>Необходимост от ремонт на дограма.</p> <p>Необходимост от привеждане номенклатурата на делата в съответствие със Стандарта за информация и документите.</p> <p>Необходимост от нови материални ресурси за поддържане на архивния и библиотечен фонд .</p>

<p>ОБЛАСТ 2. УЧИЛИЩНА СРЕДА</p> <p>2.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда;</p> <p>Индивидуална среда на ученика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охрана и сигурност - /училището като безопасно място/; - изградени клубове по интереси; - осигурено медицинско лице; 	<ul style="list-style-type: none"> - Необходимост от видеонаблюдение с достъп до всички точки на дворното пространство; - Необходимост от възстановяване на лостовете на спортното игрище; <p>Тенденции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Осигуряване на целеви средства /от проекти или програми / за ремонт и озеленяване на двора. - Да се осигури достатъчен брой мултимедийни проектори и подходящ софтуер. <p>Перспективи:</p> <p>Обучение на педагогическите специалисти по всички учебни предмети с различни</p>
<p>2.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;</p> <p>Показател - Ученици:</p> <p><u>Индикатори</u> прираст на учениците: намалял брой</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прираст на броя ученици: привличане и задържане; <p>Показател – извънкласни дейности:</p> <p><u>Индикатори:</u> нови групи по интереси</p> <p><i>-Възможности за включване</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Изградени 4 клуба за дейности по интереси. - Мобилност в дейностите във всички възрастови групи. - Целодневна организация на учебния ден; 	<p>Трудности:</p> <p>Въвеждането на системата на делегираните бюджети във всички училища довежда до редица проблеми в образователните институции като цяло. Финансовата автономия прави относително стабилна финансовата политика, но намалелият брой ученици може да доведе до преобразуване на училището.</p> <p>Тенденции – Разработване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Програма за осигуряване на равен достъп до образование; - Актуализация на Етичен кодекс. <p>Прогноза: 2016година.</p>
<p>2.3. Осигурени условия за интерактивно учене:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Компютърен кабинета с осигурен високоскоростен интернет; 	<ul style="list-style-type: none"> - Преобладават добрите практики в начален етап. - Слаба активност на учителите в прогимназиалния етап.

<ul style="list-style-type: none"> - Проведено обучение на педагогически специалисти за работа със различен софтуер и облак технологии. - Перманентно споделяне на добри педагогически практики за интерактивно учене. 	
Критерий 2: Оценяване и самооценяване	
<ul style="list-style-type: none"> - Перманентен анализ на резултатите от вътрешното и външно оценяване /НВО/ на база постигнатите резултати, - Поставяне на цели и реализиране на дейности с цел изготвяне на обективна самооценка на база резултатите от проведеното оценяване. - Скали за оценяване са изготвени по всички учебни предмети. 	<p>Скалите се използват най-често при учителите по чужд език, математика и информационни технологии.</p>

3. ПОЕМАНЕ НА ОТГОВОРНОСТ

Нуждата от актуализацията на четири годишната Стратегия за развитие на ОУ „Асен Златаров” за периода 2016-2020 г. е продиктувана от промените в страната ни в образователната политика след влизане в сила на новия ЗПУО и Държавните образователни стандарти. Тя е изготвена от ръководния екип на училището и е съобразена с националната и регионална политика в сферата на образованието. Нашите приоритети отчитат специфичните особености и традиции на училищната образователна среда и представят нашите виждания за качествено образование според Стандарта за управлението на качеството в институциите и образователните принципи и цели, заложи в текстовете на ЗПУО.

Нашият екип поема отговорност да провежда училищна политика на партньорство в образователния процес, в която водеща роля имат учениците и учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите като заинтересовани страни.

В нашето училище се стремим да осигурим интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му чрез ранно откриване на заложибите и способностите му, в условията на пълна прозрачност и публичност.

4. МИСИЯ

Превръщането му в модел на съвременно училище с високо качество на образованието. Формиране на личности, притежаващи компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности, разбиране и прилагане на принципите, правилата, отговорностите и правата, които произтичат от членството в Европейския съюз.

ВИЗИЯ

- ✓ Модерно конкурентоспособно училище за развитие на дигитални, социални и граждански компетентности чрез актуални стратегии и интерактивни методи и средства на преподаване, подготвящо активни социално-отговорни личности.
- ✓ Хуманно и толерантно училище, ориентирано към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика, осигуряващо равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик и недопускащо дискриминация при провеждане на училищното образование.

5. ПРИНЦИПИ

- 5.1. Законосъобразност** - осигурява съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове
- 5.2. Всеобхватност** – училищните политиките да бъдат подчинени на местно, регионално и национално ниво и в съответствие с политиките на ЕС.
- 5.3. Прозрачност** - всички стратегически документи и вътрешни нормативни актове на училището да бъдат публично достъпни.
- 5.4. Документиране** – документиране на идеите, предложенията и изказванията в процеса на изготвяне на вътрешните нормативни актове и тяхното съхранение и архивиране.
- 5.5. Обратна връзка** – получаване на отговори и реагиране на предложенията на участниците в комисиите и предложенията на ПС.
- 5.6. Приемственост** – новите политики, свързани с образователната реформа няма да отрекат вече поетите ангажиментите в рамките на образователната институция и стратегията няма да ги подменя с нови. Добрият опит ще бъде не само съхранен, но и ще продължи да се мултиплицира.
- 5.7. Равнопоставеност** - всички заинтересовани страни трябва да имат равни възможности за участие в планирането и реализирането на дейностите по изпълнение на стратегическите и оперативни цели.

6. ЦЕЛИ

6.1. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

Повишаване авторитета на училището чрез изграждане на единна и ефективна система за управление която да осигури високо качество на образованието и я направи търсена и конкурентоспособна.

Стратегическата цел е ориентирана към постиженията на образователните политики в страната ни и тези от ЕС. Отчитат се националните традиции, регионалните тенденции и общински политики на българското образование. Приоритет е необходимостта от ефективно прилагане на информационните и комуникационни технологии, иновации в образованието и изграждането на вътрешна информационно-комуникационна структура и връзките в нея за осъществяване на образователните цели. На преден план се извежда интелектуалното, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, залегнали в дейностите по постигане на оперативните цели.

Отчетени са състоянието и потребностите на училищните резултати към момента, потребностите на човешките ресурси и нуждата им от подкрепа, както и ролята на училището като обществен фактор в системата на образователните институции в общината и региона.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1:

РАЗРАБОТВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА ЕДИННА И НЕПРОТИВОРЕЧИВА СИСТЕМА ЗА ЕФЕКТИВНО УПРАВЛЕНИЕ НА ИНСТИТУЦИЯТА.

Дейност 1. Изграждане на Система за осигуряване качество на образованието:

- 1.1. Изготвяне на анализ на образователната реформа в страната в контекста на европейските политики и стратегически цели за превръщането на образованието като национален приоритет и намиране мястото на образователната институция в контекста на промените. Квалификация на ръководния персонал по проблемите, свързани с образователната реформа и адаптирането на училищните политики към новите образователни цели.
- 1.2. Създаване на вътрешна нормативна уредба за изпълнение дейностите по стратегическата и оперативни цели, свързани с качеството на образованието. Актуализация на вътрешните нормативни актове спрямо промените в нормативната база на национално ниво.
- 1.3. Изграждане на училищна Система за качество.
 - 1.3.1 Разработване на общи и специфични училищни стандарти за качество, свързани с управлението на институцията, повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, система за контрол на качеството, подобряване на училищната среда, възпитание на учениците и училищно партньорство.
 - 1.3.2 Адаптиране на политики за постигането на образователните цели спрямо ЗПУО и стандартите.
 - 1.3.3 Разработване на училищни учебни планове за всяка паралелка – всяка година, съгласно изискванията на Стандарта за учебния план, приемането им с решение на педагогическия съвет, съгласуване с обществения съвет към училището при условията и по реда на чл. 269, ал. 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование се утвърждава от директора на училището.
 - 1.3.4 Разработване на годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден в съответствие със стратегията и спецификата на училището. /чл.19, ал.1 от Стандарта за организация на дейностите/.
 - 1.3.5 Изграждане на училищни екипи за:
 - ✓ подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
 - ✓ изграждане на позитивен организационен климат;
 - ✓ утвърждаване на позитивна дисциплина;

Дейност 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Дейности по показатели:

- 2.1. Създаване на условия за участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти;

2.2 Осигуряване на законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на училищния бюджет

2.3. Наличие на приходи на училището.

2.3.1. Осигуряване на инвестиции в образователната институция и тяхното законосъобразно, целесъобразно и икономично използване.

2.3.2. Привличане на алтернативни източници за финансиране от работа по проекти и програми, дарения, наеми, спонсорство и др.

Дейност 3: Квалификационна дейност

3.1. Планиране, реализиране и документиране на квалификационната дейност за педагогическите специалисти на вътрешно училищно ниво;

3.1.1. Запознаване на педагогическите специалисти с Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Глава XI от Закона „Учители, директори и други педагогически специалисти“ и повишаването на тяхната квалификация в Раздел три от същата глава.

3.1.2. Проучване на нагласите и потребностите от квалификация на персонала в училище и провеждане на ефективни обучения с доказан резултат съобразно придобитите нови компетентности.

3.1.3. Изработване на План за квалификация, съобразен с изискването педагогическите специалисти да повишават квалификацията си;

3.1.4. Насочване повишаването на квалификацията на конкретния педагогически специалист към напредъка на децата и учениците, както и към подобряване на образователните им резултати.

3.1.5. Създаване на стимули за мотивация за повишаване квалификацията на кадрите чрез учене през целия живот.

3.1.6. Мултиплициране и практическо приложение на добрия педагогически опит, получен по време на квалификационната дейност.

3.2. Планиране, реализиране и документиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции

3.2.1. Изграждане на система за външна квалификация. /От регистъра/.

3.2.2. Повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти от специализирани обслужващи звена, от висши училища и научни организации.

3.3. Споделяне на ефективни практики.

3.3.1. Изграждане на механизъм за популяризиране на добрия педагогически опит.

3.3.2. Споделяне на резултатите от обученията и мултиплициране на добрия педагогически опит чрез различни форми на изява:

✓ Дни на отворени врати, събирания на Педагогическите екипи по ключови компетентности и др.

✓ Осигуряване на условия за популяризиране на добрия педагогически опит – по направления – /клубове, техника, постери и др.- по направления - хуманитарно, природонаучно, технологично, изкуства и спорт

Дейност 4: Нормативно осигуряване

4.1. Осигуряване на достъп до законната и подзаконната нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;

4.1.1. Изграждане на вътрешна система за движение на информацията и документите в образователната институция /справка СФУК/.

- ✓ Инструкция за вътрешна комуникация;
- ✓ Правилник за документооборота
- 4.1.2. Запознаване на педагогическия екип със Стандарта за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване и Стандарта за информация и документите.
- 4.1.3. Изграждане на автоматизирано библиотечно обслужване
- 4.2. Осигуряване на достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;
 - 4.2.1. Поддържане и актуализиране на информационния поток в училищните библиотеки спрямо новите изисквания на Наредба 6 за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала и Учебните програми /за 2016-2017 год./ за първи и пети клас/;
 - 4.2.2. Осигуряване на резервни комплекти от учебници и учебни помагала в училищната библиотека;
 - 4.2.3. Поетапна актуализация на библиотечните единици.
- 4.3. Състояние на училищната документация.
 - 4.3.1. Осъществяване на текущ контрол по изрядно водене на училищната документация съгласно Стандарта за информация и документите;
 - 4.3.2. Съхраняване и архивиране на училищната документация съгласно изискванията на Стандарта за информация и документите.
 - 4.4. Поддържане състоянието на библиотечната информация съгласно изискванията на Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.
 - 4.4.1. Набавяне на справочна и художествена българска литература;
 - 4.4.2. Справочна и художествена англоезична литература;
 - 4.4.3. Философска и психологическа литература
 - 4.4.4. Методическа литература и др.
 - 4.4.5. Провеждане на инвентаризация съгласно сроковете в нормативната уредба.

Дейност 5: Училищен персонал

- 5.1. Разработване на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала
 - 4.1.1. Вътрешни указания за осъществяване на подбор при назначаване на персонал, за сключване и прекратяване на трудови договори.
 - 4.1.2. Инструкция за вътрешна комуникация;
- 5.2. Създаване на механизъм за откритост и прозрачност при вземане на управленски решения
 - 5.2.1. Политика на сътрудничество със заинтересованите лица при вземане на управленски решения, свързани с развитието на образователната институция.
- 5.3. Създаване на правила за делегиране на права;
 - 5.3.1. Разработване на процедура по разделянето на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение.
 - 5.3.2. Процедури по разрешение, одобрение, оторизация и разделяне на отговорностите.
- 5.4. Изработване на критерии за оценка труда на учителите и служителите;

5.4.1 Изработване на критерии за поощряване на педагогическите специалисти с морални и материални награди за високи постижения в предучилищното и училищното образование;

5.4.2 Адаптирани критерии за диференцирано заплащане труда на педагогическите и непедagogически специалисти съгласно стандарта за финансиране.

5.4.3 Адаптиране на вътрешните правила за работната заплата спрямо стандарта за финансиране.

5.5. Осигуряване на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;

5.5.1. Изграждане на комисия за управление на качеството на образованието като помощен, консултативен и постоянен работен орган към директора на училището за оказване на подкрепа при управление на качеството в институцията

5.5.2. Регламентиране на задължения, правомощия, състав и време за заседания на комисията в правилника за устройството и дейността на образователната институция. /Стандарт за управление на качеството/.

5.6. Разработване на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности.

5.6.1. Вътрешни политики за допълнителна подкрепа и ресурсно подпомагане.

5.6.2. Регламентиране съвместната дейност на ръководството, класните ръководители и екипите за подкрепа на личностното развитие.

5.6.3. Изграждане на система за менторство на новоназначени педагогически специалисти и условия за приемственост при заместване.

5.7. Създаване на правила за качество на административното обслужване.

5.7.1. Антикорупционна програма;

5.7.2. Работна инструкция за регистриране и разглеждане на сигнали за корупция.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2:

ИЗГРАЖДАНЕ НА УЧИЛИЩЕН МЕХАНИЗЪМ ЗА АДАПТИРАНЕ НА УЧЕНИКА КЪМ УЧИЛИЩНАТА СРЕДАТА.

Дейност 1. Индивидуална среда на ученика

1. Разработване на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда
 - 1.1. Запознаване със Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване;
 - 1.2. Изграждане на система за охрана и сигурност с видеонаблюдение и жива орхана.
 - 1.2.1. Изграждане на механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната средата и условията в различните форми на обучение, сътрудничество на училището с външни партньори и осигуряване на условия за интерактивно учене.

- 1.2.2. Актуализация на Оценката на риска на физическата среда от Службите по трудова медицина и изпълнение на конкретните предписания спрямо Стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване.
- 1.3. Регламентиране условията за записване и промяна на формите на обучение за конкретната учебна година съгласно Стандарта за организация на дейностите чл.31, ал.3 и чл. 12, ал. 2 на ЗПУО.
- 1.4. Създаване на възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;
- ✓ Включването на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности.
- 1.7. Осигуряване на условия за интерактивно учене.
- 1.7.1. Създадени възможности за приложение на ИКТ в образователния процес по всички учебни предмети;
- 1.7.2. Разработване от страна на педагогическите специалисти на свои модели на интерактивни добри педагогически практики;
- 1.7.3. Осъществяване на контрол по планирането на материала по учебните предмети и разработване на различни образователни материали (вкл. интерактивни методи на преподаване);
- 1.7.4. Създаване условия за гъвкаво прилагане, изменение и адаптиране методите на преподаване от страна на учителите с оглед постигането на по- добри резултати от ученето;

Дейност 2: Изграждане на училището като социално място

- 2.1. Създаване условия за интегриране на ученици със СОП;
- 2.2. Запознаване със Стандарт за приобщаващото образование; Изготвяне на програма за осигуряване на равен достъп до образование;
- 2.3. Предприемане на мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
- ✓ Програма за превенция на ранното напускане от училище.
- ✓ Участие в различни форми на сътрудничество с неправителствени организации, регионалните управления по образование, органите за закрила на детето и др.
- 2.4. Изграждане на правила за разрешаване на възникнали конфликти;
- ✓ Изграждане на механизъм за превенцията и разрешаването на конфликти и търсене на подкрепа и партньорство в и извън общността
- ✓ Създаване на правила в училищните общности за решаване на конфликти в дух на сътрудничество с цел постигане на бързи и обосновани резултати посредством използването на доказани стратегии за решаване на конфликти.
- ✓ Изграждане на училищна комисия за превенция на тормоза и насилието.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3: УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНО-ВЪЗПИТАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС ЧРЕЗ ВНЕДРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНА СИСТЕМА ЗА ОБУЧЕНИЕ И УЧЕНЕ, ОРИЕНТИРАНА КЪМ МИСЛЕНЕ.

Дейност 1: Учебна дейност

- 1.1. Разработване и въвеждане на модел за подготовка и планиране на уроците, включващ:
 - 1.1.1 Разработване и утвърждаване на тематичен план на учебния материал, съобразен с ДОС и учебния план на училището. Предварително планиране целите на урока. Тяхното ясно формулиране и правилно обосноваване
 - 1.1.2 Съобразяване на урочното планиране с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост
 - 1.1.3 Гъвкаво променяне на годишното и урочното планиране при необходимост
 - 1.1.4 Предвиждане на мерки за диференциран и индивидуализиран подход с нуждаещи се от подкрепа ученици в урочните планове.
 - 1.1.5 Разпределяне на съотношението на уроците за нови знания към тези за затвърдяване съгласно изискванията на ДОС за общообразователната подготовка и ДОС за оценяване.
 - 1.1.6 Предварителна подготовка на учебни материали за урока.
 - 1.1.7 Включване на учениците в предварителната подготовка на урока със задачи за проучване, с презентации, с информационни съобщения и др.
- 1.2. Планиране и използване на ИКТ в урока
 - 1.2.1. Разработване и въвеждане на система за квалификация на учителите във връзка с ефективното използване съвременни информационни и комуникационни технологии в обучението.
 - 1.2.2. Самостоятелно разработване на мултимедийни и електронни уроци.
 - 1.2.3. Осигуряване на обученията за методически насоки за работата с интерактивно съдържание в мултимедийна и електронна среда.
 - 1.2.4. Интерактивен подход на обучение, създаване условия за формиране на умения за правилно, трайно, самостоятелно и съзнателно усвояване на учебния материал.

Дейност 2: Оценяване и самооценяване

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици.

2.1. 1. Запознаване и спазване на ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците. Разясняване на педагогическите специалисти на целите и подходите за тълкуване на резултатите: нормативен, критериален, смесен, както и функциите на оценяването – диагностична, прогностична, констатираща, информативна, мотивационна, селективна.

2.1.2. Осигуряване на обучение за учителите по доцимология – свързано с методи на оценяване на учениците, тестово изпитване, формиране на оценка, използване на разнообразни форми на проверка и оценка, основани на:

- ✓ **Достъпност на оценяването** - в ясна и разбираема форма, оповестявана по подходящ и удобен начин, налична и достъпна е на безпристрастна основа/;
- ✓ **Точност** – отразява действителността точно и надеждно като измерва близостта на оценките до неизвестните действителни стойности;
- ✓ **Сравнителен анализ** - методология, която се използва за търсене на най-добрите практики. Трябва да разработите методология за сравнителен анализ
- ✓ **Яснога**- дали данните са придружени с подходящите метаданни, включително информация за тяхното качество и степента, в която се предоставя допълнително съдействие на потребителите от доставчиците на данни.

- ✓ **Съгласуваност** - данните да бъдат надеждно комбинирани по различни начини и за различни цели.
- ✓ **Сравнимост** - измерване на степента, в която различията между статистическите данни могат да се обяснят с различията между действителните стойности на статистическите характеристики.
- ✓ **Свързаност** - измерване на логическата и числовата съгласуваност, т.е. адекватността (способността) на данните да бъдат надеждно комбинирани
- ✓ **Надеждност** - Надеждността се явява доверието, което потребителите причисляват (приписват) на Статистическите продукти, основано единствено на имиджа на производителя на данните, статистическия орган, т.е. имиджа на марката.
- ✓ **Безпристрастност**- характерно свойство, потвърждаващо, че статистиката е разработена, изготвена и разпространена по неутрален начин и че всички потребители трябва да бъдат равнопоставени.
- ✓ **Обективност** - Обективността е характерно свойство, който потвърждава, че статистиката се разработва, произвежда и разпространявана надежден и непредубеден начин. Това предполага използването на професионални и етични стандарти, както и че следваните политики и практики са прозрачни за потребителите и респондентите на изследванията.
- ✓ **Предварителен достъп – Това налага прозрачност в системата.** Нарича се още и „вътрешен достъп.
- ✓ **Подобряване на качеството (дейности).** Подобряването на качеството се отнася до всичко, което повишава възможностите на организацията да посрещне изискванията за качество. Подобряването на качеството е част от управлението на качеството.

2.1.3. Прилагане на разнообразие от форми за проверка и оценка на постиженията на учениците (формални, неформални, вътрешни, външни форми на оценяване, самооценяване и взаимно оценяване).

2.1.4 Осигуряване на възможности за валидиране на компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене.

2.2. Изготвяне на критерии за оценяване, известни на учениците

2.2.1. Разработване и утвърждаване на училищни "стандарти" /училищни добри практики/ за оценяване по отделни предмети и запознаване на учениците с тях.

2.2.2. Провеждане на ежегодни информационни кампании в началото на учебната година с ученици и родители за запознаване с критериите за оценяване.

2.2.3. Прилагане на еднаква система и единни изисквания за оценяване при различни учители по един предмет.

2.2.4. Изготвяне на график за датите за тестовете и класните работи предварителното му оповестяване на учениците и на родителите. Наличие на доказателства, чрез които това може да бъде доказано.

2.3. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети.

2.3.1. Изграждане на система за визуализиране на резултатите от НВО на училищно равнище във вид, който е удобен за анализи и обработка с цел разработване на политики за подобряване на резултатите.

2.3.2. Генериране на данни в системата:

- ✓ средните резултати на училището от националното външно оценяване,
 - ✓ средните резултати за областта,
 - ✓ средните резултати за страната,
- ### 2.3.3. Публично оповестяване на данните.

2.4. Разработване на вътрешни нормативни актове, които да гарантират ритмичност на оценяването.

2.4.1. Осъществяване на перманентен контрол за ритмичност на оценяването съгласно чл. 11 от Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

2.4.2. Установяване на входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове.

2.4.3. Установяване на дефицитите от входното равнище и предприемане на мерки за преодоляването им.

2.4.4. Провеждане на текущо изпитване за установяване на изходното ниво на учениците две седмици преди оформянето на годишната оценка по учебните предмети, по които не се провежда класна работа и не се провежда външно оценяване.

2.5. Изграждане на умения у учениците за самооценяване чрез използване на адекватни критерии и показатели.

2.5.1. Аргументирано устно и писмено оценяване.

2.5.2. Направляване на учениците да преценяват и самооценяват, за да знаят какво трябва да развият у себе си.

2.5.3. Разяснение пред учениците на методиката за групови изпитвания - при груповите устни изпитвания всеки ученик дава устни решения и отговори на групово поставени задачи или въпроси.

Дейност 3: Изграждане на позитивни взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

3.1. Изграждане на взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците.

3.1.1. Изграждане на политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика между институциите в системата на предучилищното и училищно образование:

- ✓ Подкрепа за личностно развитие на детето и ученика;
- ✓ Изграждане на позитивен организационен климат;
- ✓ Утвърждаване на позитивна дисциплина;
- ✓ Развитие на училищната общност.

3.1.2. Превенция на обучителните трудности и ранно отстраняване на риска от тях.

При работата с учениците институциите в системата на предучилищното и училищното образование основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях. Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

3.2. Изграждане на умения за работа в екип в паралелката

3.2.1. Използване на интерактивни методи на обучение с доказан ефект върху изграждане умения за работа в екип.

3.3. Установяване от учителя на позитивна атмосфера в паралелките

3.3.1. Планиране и реализация на дейности по:

- ✓ осигуряване на обучение и възпитание в здравословна, безопасна и сигурна среда;
- ✓ зачитане на учениците като активни участници в образователния процес;
- ✓ получаване на информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията на учениците;
- ✓ осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците;
- ✓ осигуряване на индивидуално консултиране по проблеми, свързани с тяхното поведение и взаимоотношенията с връстници, родители и учители.
- ✓ осигуряване на условия за участие в проектни дейности за формиране на знания, умения и нагласи за здравословен начин на живот.

- ✓ екологично възпитание чрез проектни дейности, хепънинги, състезания и др.

3.3.1 Обсъждане на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план чрез формите на ученическо самоуправление.

3.3.2. Подпомагане на учениците за получаване на съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на тяхното мнение по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността

3.3.3. Поощряване с морални и материални награди при показани високи постижения в областта на науката, изкуството и спорта.

3.3.4. Участие в ритуализацията на училищния живот чрез предложения и дейности, свързани с училищните традиции и изграждане на новата визия на училището.

Дейност 4: Повишаване резултатите от обучението

4.1. Подготовка на учениците за успешно полагане на изпитите от НВО.

4.2. Организиране на допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището за ученици с обучителни трудности. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

4.3. Перманентно консултиране на учениците, полагащи поправителен изпит и изготвяне на програми за допълнителна работа по учебни предмети или модули.

4.4. Преустановяване на индивидуалната учебна програма и продължаване на обучението по общата при постигане изискванията на учебната програма.

На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествено показател, който може да са: "постига изискванията", "справя се" и "среща затруднения".

Когато се установи, че учениците са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател

и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.

4.5 Изготвяне на програма за превенция на ранното отпадане от училище по различни причини.

Дейност 5: Надграждане на знания и умения

5.1. Организиране от училището състезания, конкурси и др.

5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения

5.3. Подготовка за участие на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

5.4. Изграждане на екипи за работа по проекти

Дейност 6: Постигане на високи педагогически постижения

6.1. Изграждане на система за мотивация на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за повишаване квалификацията и за кариерно развитие.

- Планиране, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти на училищно ниво;
- Създаване на условия за повишаване на квалификацията;

6.2. Мотивиране на учители за подготвяне на ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4: ИЗГРАЖАДЕНЕ НА УЧИЛИЩНИ ПОЛИТИКИ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ И СОЦИАЛИЗИЦИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ.

Дейност 1: Реализация на политики и мерки, свързани с възпитанието и социализацията на децата.

- 1.1. Разработване на план за възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите.
- 1.2. Разработване на система от специални мерки за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището за осигуряване на интелектуалното, емоционалното, социалното, духовно-нравственото и физическото им развитие в съответствие с техните потребности, способности и интереси.
- 1.3. Изграждане на училище без агресия, осигуряващо подкрепяща среда, индивидуално консултиране по възрастови проблеми.
- 1.4. Създаване на система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности.
- 1.5. Създаване и функциониране на различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност. Разработване на планове по направления за усвояване на ключовите компетентности.
- 1.6. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.

1.7. Разработване и реализиране план на Дейност на УКБППМН.

- ✓ Изготвяне на системен периодичен анализ на резултатите от дейността на комисията;
- ✓ Предприемане на мерки за подобряване на резултатите.

Дейност 2: Инициативи по основни направления на възпитателната дейност

2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище:

- ✓ На ниво паралели;
 - ✓ Чрез формите на ученическото самоуправление;
 - ✓ Чрез изяви в училище;
 - ✓ Чрез проекти и програми;
 - ✓ Чрез съдействие от компетентни органи.
 - ✓ Чрез партньорство с институции;
 - 2.1.1. кариерно ориентиране и консултиране;
 - 2.1.2. превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици;
 - 2.1.3. педагогическа и психологическа подкрепа.
 - ✓ Чрез осигуряване на обща подкрепа /чл.178 от ЗПУО/:
 - екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
 - кариерно ориентиране на учениците;
 - занимания по интереси;
 - библиотечно-информационно обслужване;
 - грижа за здравето;
 - дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
 - ✓ Чрез осигуряване на допълнителна подкрепа.
 - 2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия.
 - 2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им.
 - ✓ Провеждане на професионално подготвени анкети за констатиране социалния статус на учениците.
 - 2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.
 - 2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот.
 - ✓ Здравени беседи;
 - ✓ Дискусии с представители на здравни организации;
 - ✓ Обучения;
 - ✓ Състезания.
- 2.5. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците.
- 2.6. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности.
- ✓ Патриотичен календар на класа.
 - ✓ Ученически инициативи за изразяване почит към националните герои и вековната ни история – разписани инициативи за всеки празник, вкл.
 - ✓ творби на учениците и възможности за публикуването освен в училищните, и в местни и национални медии.
 - ✓ 2.8. Ритуализация на училищния живот.

Патронен празник;
Ученически униформи;
Символи и риуали.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5: ПАРТНЬОРСТВО И СЪТРУДНИЧЕСТВО

РАЗРАБОТВАНЕ И УТВЪРЖДАВАНЕ НА СИСТЕМА ОТ СПЕЦИАЛНИ МЕРКИ ЗА УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО, СЪДЗАВАЩА СОЦИАЛНА АНГАЖИРАНост И ОТГОВОРНОСТИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ПРИ РАБОТА С РОДИТЕЛИ, УЧЕНИЦИ И ОБЩЕСТВЕНост

ОБЛАСТ: УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО

Дейност 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

1. Изграждане на механизъм за партньорство между преките участници в училищното образование.
 - 1.1. Създадени условия за подкрепа на млади учители (ако има такива) – Система за наставничество или менторство.
 - 1.2. Включване на учителите в управлението на промените в училището. Изграждане на професионални училищни общности.
 - 1.3. Изграждане на комисии за включване на учителите в управлението на промените в училището и оказване на доверие при взимането на управленски решения с дългосрочен ефект.
2. Разработване и утвърждаване на система от специални мерки за училищно партньорство, създаваща социална ангажираност и отговорности на педагогическите специалисти при работа с родители, ученици и общественост.
 - 2.1. Планиране на дейности и форми на сътрудничество за осигуряване на позитивен организационен климат, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.
 - 2.2. Планиране и реализиране на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.
 - 2.3. Изграждане на механизъм за ефективно партньорство на училищното ръководство с педагогическите екипи за усвояване на ключовите компетенции, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление
 - 2.3.1. Формиране на нагласи у родителите за партньорство и сътрудничество чрез организиране на родителски срещи и тематични инициативи на паралелките.
 - 2.3.2. Реализиране на дейности за удовлетворяване на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.
 - 2.3.3. Планиране и реализация на дейности за активно участие на родителите в организираните от училището извънкласни дейности. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо.
 - ✓ Коледни конкурси;
 - ✓ Празници на словото;
 - ✓ Училищни изложби;
 - ✓ Форуми за превенция на агресията и насилието;
 - ✓ Дарения за деца в тежко социално положение.

2.4. Провеждане на разяснителна кампания сред родителите на общи родителски срещи за механизма за осигурен достъп до учебната документация, техните права и задължения спрямо ЗПУО и Стандартите.

2.5. Създаване на функциониращо „Училище за родители” с превантивни функции.

Дейност 2: Външно партньорство

2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление;

2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията;

2.3. Взаимодействие с местната общественост;

2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по съвместни проекти, модернизирание на материалната база на институцията и др.;

2.6. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.

7. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ИЗГРАЖДАНЕ СИСТЕМАТА ЗА КАЧЕСТВО

7.1. Утвърден план за изпълнение на стратегическите цели;

7.2. Актуализирани вътрешни правилници.

7.3. Разработен и утвърден училищен стандарт за качество на училищното образование;

7.4. Разработени актуални вътрешни нормативни актове.

7.5. Разработени и утвърдени училищни учебни планове – по паралелки за 1 и 5 клас / за 2016-2017 год./;

7.6. Разработена и утвърдена програма за целодневна организация;

7.7. Изградени училищни екипи за: подкрепа за личностно развитие на детето и ученика; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина; развитие на училищната общност;

7.8. Разработени индикатори за контрол и инспектиране на образователната

7.9. Изградени училищни екипи за разработване на проекти;

7.10. Проведени обучения на екипите по разработване, управление и мониторинг на проекти;

7.11. Разработени и актуализирани вътрешни нормативни актове по СФУК /за 2016-2017 год./;

7.12. Утвърдени правила за делегиране на права;

7.13. Утвърдени критерии за оценка труда на учителите и служителите;

7.14. Изградени: Система за охрана и сигурност; Механизъм с мерки и дейности за адаптиране на ученика към училищната среда; Актуализирана оценка на риска;

7.15. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности – клубове, школи и др.

7.16. Осигурени алтернативни форми на обучение;

7.17. Осигурени условия за интерактивно учене;

7.18. Наличие на достъпни източници: Научна литература за подготовка на педагогическите специалисти; Методически помагала на електронен и хартиен носител; Интернет платформа за справочна литература;

- 7.19. Кабинет и стаи с интерактивна образователна среда;
- 7.20. Брой проверки за педагогически контрол, свързан с интерактивния образователен процес;
- 7.21. Утвърдени мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
- 7.22. Изградени правила за разрешаване на възникнали конфликти
- 7.23. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
- 7.24. Наличие на училищен сайт с актуална информация.
- 7.25. Изграждане на вътрешна информационна система за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;
- 7.26. При годишното и урочното планиране се съобразява с учебната програма и с резултатите от входяща, изходяща диагностика и текущото оценяване и го променя гъвкаво при необходимост;
- 7.27. Има механизъм за промяна на годишното и урочното планиране съобразно потребностите на учениците;
- 7.28. Осъществява актуализация на опорни знания и умения, имащи връзка с учебното съдържание, предвидено за усвояване;
- 7.29. Прилага диференцирано обучение според равнището на справяне на учениците;
- 7.30. За урока има подготвени разнообразни учебни материали, съответстващи на различните стилове на учене на учениците;
- 7.31. Ясна и методически обоснована структура на урока;
- 7.32. Структурните компоненти на урока се разпределят равномерно във времето;
- 7.33. Преподаваното учебно съдържание съответства на изискванията на учебната програма по предмета;
- 7.34. Съдържанието на изложението е адекватно на поставените цели, като се съобразява с възможностите, интересите и потребностите на учениците;
- 7.35. Осигурява връзка между съдържанието на настоящия урок и предходни уроци и по-рано изучаван материал;
- 7.36. Учениците са включени в предварителната подготовка на урока;
- 7.37. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците;
- 7.38. Умения за работа в екип;
- 7.39. Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките;
- 7.40. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV, VII клас
- 7.41. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици
- 7.42. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици
- 7.43. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.
- 7.44. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година
- 7.45. Организиран от училището състезания, конкурси
- 7.46. Реализирани дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения
- 7.47. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.
- 7.48. Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация спрямо броя на заявителите такава.
- 7.49. Брой учители, подготвили ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.

- 7.50. Утвърден план на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите
- 7.51. Утвърдена система за възпитание, привличане, задържане и развитие на учениците в училището
- 7.52. Утвърдена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности
- 7.53. Наличие на функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност.
- 7.54. Брой споделени добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.
- 7.55. Изготвен план и аналитичен отчет на УКБППМН
- 7.56. Брой срещи с институции: с Агенцията за закрила на детето, структурите на полицията, представители на с местната общественост, социални партньори.
- 7.57. Предприети мерки за отстраняване на противообществените прояви.
- 7.58. Брой проведени анкети, брой срещи и разговори с доказан ефект.
- 7.59. Брой проведени здравени беседи; дискусии с представители на здравни организации; обучения; състезания в училището.
- 7.60. Брой реализирани дейности с екологична насоченост.
- 7.61. Брой реализирани дейности за възпитание на национални и общочовешки ценности.
- 7.62. Утвърден механизъм и система за партньорство. Система за наставничество
- 7.63. Брой проведени инициативи с включване на родители.
- 7.64. Брой проведени родителски срещи в училището с отделните паралелки
- 7.65. Получена реална подкрепа от община, областна администрация.
- 7.66. Съвместно разработени и утвърдени Вътрешни правила за работната заплата, Училищни критерии за диференциране труда на учителя и др.
- 7.67. Проведени заседания на педагогическия съвет с присъствието на представители на родителската общност. Взети съвместни решения;
- 7.68. Съгласуване и утвърдени училищни нормативни актове.
- 7.69. Изготвени анкети за проучвания.
- 7.70. Установена хармония в дух на сътрудничество
- 7.71. Осигурена действаща и ефективна система за качество.

8. КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКАТА И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

Критериите са ориентировачни по приоритетни области. Необходимо е да се прецизират след влизане в сила на Държавния образователен стандарт за управление на качеството в институциите и ДОС за институциите.

Област: Управление на институцията

Критерий 1: Система за осигуряване качество на образованието

Показатели:

1.1. Наличие на училищна програма за повишаване качеството на образованието;

1.2. Наличие на вътрешноучилищни критерии за установяване качеството на образованието;

- 1.3. Създадена вътрешна система за осигуряване качеството на образованието;
- 1.4. Създаден механизъм за мониторинг и контрол на образованието;
- 1.5. Създаден механизъм за ранно предупреждение;
- 1.6. Изготвен доклад от проведена самооценка с изводи и мерки за осигуряване на по-високо качество за образованието.

Индикатори: - брой документи;

- брой проведени срещи;
- заповед за утвърждаване;

Критерий 2: Инвестиции в образованието или финансови ресурси

Показатели:

- 2.1. Участие в национални, европейски и други международни програми и проекти. Разработване на училищни проекти;
- 2.2. Законосъобразно, икономически целесъобразно и прозрачно управление на бюджета;
- 2.3. Наличие на приходи на училището.

Критерий 3: Квалификационна дейност

Показатели:

- 3.1. Реализиране на квалификационната дейност за педагогическия персонал на вътрешноучилищно ниво;
- 3.2. Реализиране на квалификационна дейност за педагогическия персонал, проведена от други институции;
- 3.3. Споделяне на ефективни практики.

Критерий 4: Нормативно осигуряване

Показатели:

- 4.1. Осигурен достъп до законовата и подзаконовата нормативна уредба за осъществяване дейността на училището;
- 4.2. Осигурен достъп до учебната документация по изучаваните учебни дисциплини;
- 4.3. Състояние на училищната документация.

Критерий 5: Училищен персонал

Показатели:

- 5.1. Наличие на правила и/или процедури при назначаване и съкращаване на персонала;
- 5.2. Откритост и прозрачност при вземане на управленски решения;
- 5.3. Делегиране на права;
- 5.4. Критерии за оценка труда на учителите и служителите;
- 5.5. Наличие на капацитет за оценка на състоянието на качеството на предлаганото образование;
- 5.6. Наличие на политика за насърчаване и ресурсно подпомагане на извънкласни дейности;
- 5.7. Качество на административното обслужване.

Област: Училищна среда

Критерий 1: Индивидуална среда на ученика

Показатели:

- 1.1. Наличие на мерки за адаптиране на ученика към училищната среда;
- 1.2. Създадени възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от неговите интереси и потребности;
- 1.3. Осигурени условия за интерактивно учене.

Критерий 2: Училището като социално място

Показатели:

- 2.1. Създадени условия за интегриране на ученици със СОП;
- 2.2. Предприети мерки за социализиране на ученици, за които българският език не е майчин;
- 2.3. Наличие на правила за разрешаване на възникнали конфликти;
- 2.4. Дейности за превенция и разрешаване на конфликти;
- 2.5. Наличие на начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището;

Критерий 3: Материално-техническа база

- 3.1. Осигурена достъпна архитектурна среда;
- 3.2. Наличие на ефективен пропускателен режим, ориентири за ученици, родители и други външни лица;
- 3.3. Висок брой класни стаи, поддържани и оборудвани с високоскоростна интернет връзка
- 3.4. Наличие на съвременно оборудвани кабинети;

3.5. Осигуреност с материали и консумативи;

3.6. Достъпни за всички ученици и по всяко време на учебния ден библиотека и интернет;

3.7. Функционално място на ученика в класната стая/кабинета /физкултурния салон – наличие на регламентирани отговорности за реда и чистотата на работното място и спазването им. Опазване на интериора и екстериора на училището;

3.8. Функционално място на учителя – осигурен постоянен достъп до интернет и до актуална научна и педагогическа литература.

Критерий 4: Информационни ресурси

Показатели:

4.1. Информационна система за движение на информацията;

4.2. Осигуреност на училището с интернет;

4.3. Наличие и качество на компютърна техника;

Критерий 1: Учебна дейност

Показатели:

1.1. Подготовка и планиране на уроците

1.2. Структура на урока - ясна за учениците, установена от проведен педагогически контрол

1.3. Планиране и използване на ИКТ в урока

Критерий 2: Оценяване и самооценяване

Показатели:

2.1. Използване на разнообразни форми за проверка и оценка на ученици

2.2. Критерии за оценяване – известни на учениците

2.3. Обсег на използването на ИКТ при оценяването по учебни предмети от професионална подготовка

2.4. Ритмичност на оценяването

2.5 Изградени умения у учениците за самооценяване

Критерий 3: Взаимоотношения ученик-учител; ученик-ученик

Показатели:

3.1. Изградени взаимоотношения на партньорство между учителите и учениците

3.2. Умения за работа в екип в паралелката.

3.3. Установена от учителя позитивна атмосфера в паралелките

Критерий 4: Резултати от обучението

Показатели:

4.1. Относителен дял (в %) на учениците, успешно положили изпитите от НВО към общия брой ученици съответно в IV и VII клас

4.2. Относителен дял (в %) на учениците на поправителен изпит към общия брой ученици

4.3. Относителен дял (в %) на повтарящите ученици към общия брой ученици

4.4. Относителен дял (в процент) на успешно завършилите (и получили документ) ученици със СОП.

4.5. Относителен дял (в %) на отпадналите по различни причини от обучение ученици към броя на учениците за учебната година

Критерий 5: Надграждане на знания и умения

Показатели:

5.1. Организиран от училището състезания, конкурси и др.

5.2. Планиране и реализация на дейности, мотивиращи учениците за усвояване на допълнителни знания и умения

5.3. Резултати от участието на ученици в състезания, олимпиади, конкурси и др.

5.4. Изградени екипи за работа по проекти

Критерий 6: Педагогически постижения

Показатели:

6.1 Относителен дял на учителите с придобита следдипломна квалификация спрямо броя на заявилите такава.

6.2. Брой учители, подготвили ученици-призьори на състезания, олимпиади и др.
Област: Възпитателна дейност

Критерий 1: Организация на възпитателната дейност

Показатели:

- 1.1. Планиране на възпитателната дейност в партньорство с представителите на ученическото самоуправление и родителите
- 1.2. Създадена система за поощрения и награди на ученици и учители за активно включване в извънкласните и извънучилищни дейности
- 1.3. Създадени и функциониращи различни форми на извънкласна и извънучилищна дейност
- 1.4. Популяризиране на добри практики с цел приобщаване и участие на ученици в извънкласни и извънучилищни прояви.
- 1.5. Дейност на УКБППМН

Критерий 2: Дейности по основни направления на възпитателната дейност

Показатели:

- 2.1. Планиране и реализация на дейности за преодоляване на агресията в училище.
- 2.2. Създаване на подкрепяща среда за деца и ученици, склонни към насилие и агресия
- 2.3. Ранно откриване на ученици с асоциално поведение и предприемане на съответните мерки за работа с тях и семействата им
- 2.4. Индивидуално консултиране на ученици по проблеми свързани с тяхното поведение, с взаимоотношенията с връстници, родители, учители или с психичното, личностното и интелектуалното им развитие.
- 2.5. Реализиране на дейности за формиране на знания и умения за здравословен начин на живот
- 2.6. Реализиране на дейности за екологичното възпитание на учениците
- 2.7. Реализиране на дейности за възпитание в национални и общочовешки ценности
- 2.8. Ритуализация на училищния живот

ОБЛАСТ: УЧИЛИЩНО ПАРТНЬОРСТВО

Критерий 1: Партньорство между преките участници в училищното образование

Показатели:

- 1.1. Партньорство между преките участници в училищното образование
- 1.2. Създадени условия за подкрепа на млади учители (ако има такива)
- 1.3. Включване на учителите в управлението на промените в училището
- 1.4. Партньорство на училищното ръководство с методическите обединения, училищното настоятелство и екипа на ученическото самоуправление
- 1.5. Средна посещаемост на родители на родителска среща – годишно
- 1.6. Удовлетвореност на родителите по конкретни въпроси - проучвания чрез анкети, интервюта и др.
- 1.7. Участие на родителите в организирани от училището извънкласни дейности
- 1.8. Осигурен достъп на родителите до учебната документация

1.9. Създадено и функциониращо „Училище за родители”

1.10. Дейност на училищното настоятелство

Критерий 2: Външно партньорство

Показатели:

2.1. Взаимодействие с институциите в системата на образованието, териториалните органи на изпълнителната власт, органите за местното управление

2.2. Взаимодействие с Агенцията за закрила на детето и структурите на полицията

2.3. Взаимодействие с местната общественост

2.4. Сътрудничество със социални партньори при разработване на концепции, вътрешнонормативни документи, предложения, мнения, становища за и по политически проекти, съвместни проекти, модернизирание на материалната база на институцията

2.5. Участие на родителите при определянето на план-приема в училището.

2.6. Удовлетвореност на училищните партньори по конкретни въпроси-проучвания чрез анкети, интервюта и др.

9. ОБХВАТ НА СТРАТЕГИЯТА:

- ✓ Ученици;
- ✓ Педагогически специалисти от училището;
- ✓ Директор;
- ✓ Главен учител;
- ✓ Непедагогически персонал;
- ✓ Родителите – чрез обществен съвет и училищно настоятелство.
- ✓ Социалните партньори.

10. АДМИНИСТРИРАНЕ

Постигането на стратегическата и оперативните цели за четири годишния период е обвързано с приемането и гласуването на педагогически съвет на План за изпълнение на дейностите, включващ времеви график, отговорни лица за изпълнение на конкретните дейности, източник и приблизителна стойност на финансиране. Очакваните резултати са обвързани с редица съпътстващи процеси в хода на реформата в образователната система в България, което ги прави трудно прогнозируеми. Те се превръщат в желано състояние, което ангажира всеки представител на образователната институция с поемане на конкретна отговорност за всяка една от дейностите, залегнали в плана. Планът е разработен на базата на обобщен анализ на силните и слабите страни на училището и установените потребности в сферата на качеството на образователно-възпитателния процес. Предвижда се актуализацията му да се извършва при необходимост или на всеки две години. Мониторингът по изпълнение на предвидените в плана дейности е приоритет на ръководството на училището с активното участие на общественния съвет като орган за граждански контрол.

11. ФИНАНСИРАНЕ.

Изградената система за финансово управление и контрол на публичните средства в образователната институция от 2009 година насам като план от дейности, обхващащ управленски задължения и политики и методи гарантира сигурност при управлението на финансовите средства и включва:

- поставяне на целите и посочване на това какви ресурси се изискват за да бъдат постигнати тези цели;
- мерки за контролиране на потенциалния риск.

Част от предвидените процедури в плана предвиждат именно актуализиране на процедурите по СФУК, които се нуждаят от обвързването със Стандарта за финансиране по чл.22, ал.2, т.17 от Закона.

Голяма част от предвидените мерки и дейности за постигане на оперативните цели не изискват финансиране. Те са обвързани от активната намеса на човешки фактор чрез осъществяването на меки мерки, политики и дейности.

Дейностите, които предполагат финансови средства се осигуряват от:

- Делегирания бюджет на институцията;
- Собствени средства;
- Средства от проекти и програми, финасирани от ЕС;
- Други източници.

11. Мерки:

11.1. С приоритет при изпълнение на дейностите се извежда мотивацията на целия екип от заинтересовани страни за постигане на общата стратегическа цел, обвързана с повишаване качеството на образование .

11.2. Запознаване на екипа с промените в нормативната уредба. Това е процес от изключителна важност за реализиране на дейностите в оперативните цели и гарантира прака ангажираност на лицата в него.

11.3. Актуализация на вътрешните нормативни актове и изготвянето на нови правилници и процедури съгласно целита на Закона за предучилищното и училищно образование, Държавните образователни стандарти, националните и европейски стратегически документи, както и политиките на местната власт в областта на образованието.

11.4. Актуализиране на учебни планове и програми и разработване на авторски в зависимост от интересите, способностите и компетентностите на учениците и удовлетворяване на техните потребности.

12. ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЯТА

Измерването на постигнатото качество през 2020 година е съвкупност от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за периода 2016-2020 г. на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий, както и конкретни задължения на отговорните лица и целевите източници за финансиране.

ИЗТОЧНИЦИ:

1. Закон за предучилищното и училищно образование;

2. НАРЕДБА № 2 от 8.09.2015 г. за осигуряване на качеството на професионалното образование и обучение Издадена от министъра на образованието и науката, обн., ДВ, бр. 70 от 11.09.2015 г., в сила от 11.09.2015 г.
3. Наредба за организация на дейностите в училищното образование, 2016
4. Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка, *в сила от 08.12.2015 г., издадена от министерството на образованието и науката, обн. дв. бр.95 от 8 декември 2015г.*
5. Наредба за оценяване на резултатите от обучението на учениците, 2016
6. Наредба № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план *в сила от 04.12.2015 г., издадена от министерството на образованието и науката, обн. дв. бр.94 от 4 декември 2015г.*
7. Препоръки за управлението на качеството в образователните организации във връзка със стандарта ISO 29990:2010, 5-то издание, септември 2014 година, Център за образователни технологии;
8. Система за управление на качеството на образователна организация като част от организационното поведение, Център за образователни технологии, 2015.

Дата 02.09.2016

с. Славейково